Zbirka odločb sodne prakse

SKLEPNI PREDLOGI GENERALNEGA PRAVOBRANILCA
GIOVANNIJA PITRUZZELLE,
predstavljeni 11. novembra 2021 [1]

Zadeva C-79/20 P

Yieh United Steel Corp.
proti

Evropski komisiji

„Pritožba – Damping – Izvedbena uredba (EU) 2015/1429 – Člen 2(2) Uredbe št. 1225/2009 (postal člen 2(2) Uredbe 2016/1036) – Določitev normalne vrednosti – Prodaja podobnega izdelka, namenjenega domači potrošnji države izvoznice – Izključitev prodaje na notranjem trgu, namenjene izvozu, iz določitve normalne vrednosti“

1. Kolikšen je na področju protidampinškega prava obseg zahteve, da je treba za izračun normalne vrednosti, ki se potem uporabi za določitev dampinga, praviloma uporabiti prodajo podobnega izdelka, „namenjenega domači potrošnji“, v državi izvoznici? Ali ta zahteva predpostavlja dokaz o subjektivnem elementu proizvajalca-prodajalca zadevnega izdelka?

2. To je v bistvu vprašanje, ki se obravnava v teh sklepnih predlogih, ki se nanašajo na pritožbo, s katero družba Yieh United Steel Corp. (v nadaljevanju: Yieh United) predlaga razveljavitev sodbe Splošnega sodišča Evropske unije z dne 3. decembra 2019, Yieh United/Komisija (T-607/15, EU:T:2019:831, v nadaljevanju: izpodbijana sodba), s katero je bila zavrnjena tožba, ki jo je vložila ta družba za razglasitev ničnosti Izvedbene uredbe Komisije (EU) 2015/1429 z dne 26. avgusta 2015 o uvedbi dokončne protidampinške dajatve na uvoz hladno valjanih ploščatih izdelkov iz nerjavnega jekla s poreklom iz Ljudske republike Kitajske in Tajvana (v nadaljevanju: sporna uredba). [2]

I. Pravni okvir

3. V času dejanskega stanja so bile določbe, ki so urejale sprejetje protidampinških ukrepov Evropske unije, v Uredbi Sveta (ES) št. 1225/2009 z dne 30. novembra 2009 o zaščiti proti dampinškemu uvozu iz držav, ki niso članice Evropske skupnosti (v nadaljevanju: osnovna uredba). [3]

[1] Jezik izvirnika: italijanščina.

[2] UL 2015, L 224, str. 10.

[3] UL 2009, L 343, str. 51, in popravek v UL 2010, L 7, str. 22. Ta uredba je bila razveljavljena z Uredbo (EU) 2016/1036 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2016 o zaščiti proti dampinškemu uvozu iz držav, ki niso članice Evropske unije (UL 2016, L 176, str. 21).

4. Člen 1 osnovne uredbe je v odstavkih 1 in 2 določal:

„1. Protidampinška dajatev se lahko uporabi za vsak dampinški izdelek, čigar sprostitev v prosti promet v [Uniji] povzroča škodo.

2. Izdelek šteje kot dampinški, če je njegova izvozna cena pri izvozu v [Unijo] manjša kot primerljiva cena podobnega izdelka, ki se pojavlja v običajnem poteku trgovanja, uveljavljenim za državo izvoznico.“

5. Člen 2 osnovne uredbe je v odstavkih 1 in 2 določal:

„1. Normalna vrednost običajno temelji na cenah, ki so jih neodvisne stranke plačale ali jih plačujejo v običajnem poteku trgovanja v državi izvoznici. […]

2. Prodaja podobnega izdelka, namenjenega domači potrošnji, se običajno uporablja za določanje normalne vrednosti, če obseg take prodaje predstavlja 5 % ali več obsega prodaje obravnavanega izdelka v [Uniji]. Kljub temu se nižji obseg prodaje lahko uporablja, kadar na primer zaračunane cene veljajo kot reprezentativne za obravnavani trg.“

II. Dejansko stanje in sporna uredba

6. Družba Yieh United je družba s sedežem na Tajvanu, ki se med drugim ukvarja s proizvodnjo in distribucijo hladno valjanih ploščatih izdelkov iz nerjavnega jekla.

7. Po prijavi, ki jo je vložilo Eurofer, Association européenne de l’acier, ASBL (v nadaljevanju: Eurofer), je Komisija 26. junija 2014 začela protidampinški postopek v zvezi s hladno valjanimi ploščatimi izdelki iz nerjavnega jekla s poreklom iz Ljudske republike Kitajske in Tajvana.[4] Preiskava dampinga in škode se je nanašala na obdobje od 1. januarja do 31. decembra 2013.

8. Komisija je 24. marca 2015 z Izvedbeno uredbo (EU) 2015/501[5] (v nadaljevanju: začasna uredba) družbi Yieh United na zadevni izdelek določila začasno protidampinško dajatev v višini 10,9 %.

9. Komisija je 26. avgusta 2015 sprejela sporno uredbo.

10. Posebej glede metode izračuna normalne vrednosti za uvoz obravnavanega izdelka s poreklom iz Tajvana iz sporne uredbe izhaja, da se pri prvotno uporabljeni metodi v začasni uredbi ni upoštevala domača prodaja distributerjem in trgovcem.[6]

11. Čeprav je Komisija menila, da neseznanjenost s končnim namembnim krajem ni odločilen element, je po trditvah, ki so jih predložili nekateri obravnavani proizvajalci-izvozniki v protidampinški preiskavi, ponovno preučila okoliščine na podlagi dokazov, ki so bili na voljo v preiskavi.[7] Komisija je preučila pripombe in dodatne informacije, prejete po objavi začasnih

[4] Obvestilo o začetku postopka, objavljeno v UL 2014, C 196, str. 9.

[5] Izvedbena uredba Komisije (EU) 2015/501 z dne 24. marca 2015 o uvedbi začasne protidampinške dajatve na uvoz hladno valjanih ploščatih izdelkov iz nerjavnega jekla s poreklom iz Ljudske republike Kitajske in Tajvana (UL 2015, L 79, str. 23).

[6] Glej uvodno izjavo 50 sporne uredbe v povezavi z uvodnimi izjavami od 63 do 66 začasne uredbe.

[7] Glej uvodno izjavo 56 sporne uredbe.

ugotovitev,[8] nato pa ponovno pregledala prodajo, ki naj bi se izključila iz določitve normalne vrednosti, da bi čim natančneje izražala posamezni položaj proizvajalcev izvoznikov v preiskavi. Po tej analizi so bile, kadar je bilo to upravičeno, pri izračunu normalne vrednosti uporabljene nekatere od prodaj, ki so bile v začasni fazi iz tega izračuna izključene.[9]

12. Iz uvodne izjave 59 sporne uredbe izhaja, da „[n]amesto da bi Komisija izključila celotno prodajo distributerjem na podlagi domneve, da je bila vsa prodaja distributerjem namenjena izvozu, je izključila le tisto prodajo distributerjem, za katero je imela dovolj objektivnih dokazov o njenem dejanskem izvozu. Proučila je zadevno sporočeno prodajo in jo razvrstila v domačo ali namenjeno za izvoz na podlagi posebnega položaja in podatkov za vsakega od zadevnih proizvajalcev izvoznikov. Kot ustrezen dokaz je, na primer, uporabila obstoj popustov za izvoz. Pri objektivni oceni Komisije pa nasprotno niso imeli nobene vloge subjektivni elementi, kot sta namera ali znanje ali pomanjkanje obojega.“

III. Postopek pred Splošnim sodiščem in izpodbijana sodba

13. Družba Yieh United je 27. oktobra 2015 pri Splošnem sodišču vložila tožbo za razglasitev ničnosti sporne uredbe.

14. V podporo svoji tožbi je navedla dva tožbena razloga, ki sta se nanašala na kršitev člena 2(3) in (5) osnovne uredbe ter na kršitev člena 2(1) in (2) iste uredbe.[10]

15. Družba Yieh United je v okviru svojega drugega tožbenega razloga v bistvu trdila, da je Komisija kršila člen 2(1) in (2) osnovne uredbe, s tem ko je brez ustrezne utemeljitve štela, da je treba za določitev normalne vrednosti izločiti določen del prodaje zadevnega izdelka neodvisnim strankam, izvedene ob običajnem poteku trgovanja v državi izvoznici, samo zato, ker so bili zadevni izdelki pozneje izvoženi. Zlasti glede na besedilo člena 2(2) osnovne uredbe, ki določa, da se prodaja zadevnega izdelka, „namenjenega domači potrošnji“, običajno uporablja za določitev normalne vrednosti, naj bi Komisija lahko navedeno prodajo upravičeno izključila iz izračuna normalne vrednosti šele po tem, ko bi ugotovila, da je prodajalec ob prodaji vedel za izvoz zadevnih izdelkov ali pričakoval, da jih bo kupec izvozil.

16. Splošno sodišče je v izpodbijani sodbi zavrnilo prvi tožbeni razlog[11] in v točkah od 114 do 145 tudi drugega.

17. Splošno sodišče je zlasti ugotovilo, da se z vidika ubeseditve različne jezikovne različice določbe iz člena 2(2) osnovne uredbe nanašajo na „namembni kraj“ zadevnega izdelka, ne pa tudi na namero proizvajalca glede navedenega namembnega kraja ob prodaji.[12] Glede tega je v izpodbijani sodbi[13] Splošno sodišče menilo, da v nasprotju s trditvami družbe Yieh United ni

8 Glej uvodno izjavo 57 sporne uredbe.

9 Glej uvodno izjavo 56 sporne uredbe.

10 Ki sta postala člen 2(3) in (5) Uredbe 2016/1036 oziroma člen 2(1) in (2) Uredbe 2016/1036

11 Glej točke od 29 do 113 izpodbijane sodbe.

12 Glej točki 128 in 129 izpodbijane sodbe.

13 Glej točki 130 in 131.

mogoče sprejeti dokončne ugotovitve ne na podlagi zadeve, o kateri je odločila posebna skupina Svetovne trgovinske organizacije (STO),[14] ne na podlagi predhodne uredbe Komisije iz leta 1997, s katero je bila določena začasna dajatev za nekatere izdelke.[15]

18. Splošno sodišče je tudi menilo, da analiza sobesedila zadevne določbe potrjuje razlago izraza „namenjen domači potrošnji“, po kateri ni treba iskati namere ali konkretnega védenja prodajalca o končnem namembnem kraju zadevnega izdelka. Niti pojem „damping“ niti pojem „škoda“ niti pojem „izogibanje“ iz osnovne uredbe namreč ne pomenijo, da se kot pogoj za uporabo ugotovi konkretna namera zainteresirane stranke, ampak zahtevajo izpolnitev objektivnih pogojev, ne glede na njeno namero ali konkretno védenje.[16]

19. Splošno sodišče je menilo, da je navedena razlaga tudi v skladu s ciljem protidampinške preiskave, kar pomeni, da morajo institucije Unije poiskati objektivne dokaze tako, da uporabijo orodja, ki jim jih daje na voljo osnovna uredba, in na podlagi prostovoljnega sodelovanja gospodarskih subjektov. Po mnenju Splošnega sodišča je ta razlaga tudi skladna z načeloma predvidljivosti in pravne varnosti.[17]

20. V obravnavani zadevi je Splošno sodišče zlasti ugotovilo, da je Komisija v sporni uredbi prvotni pristop, sprejet v začasni uredbi, nadomestila s pristopom, ki temelji na obstoju objektivnih dokazov o izvozu zadevnega izdelka, ki jih je predložil zadevni distributer.[18] Dejansko je Splošno sodišče nato ugotovilo, prvič, da je bil za določeno število prodaj, ki jih je družba Yieh United prijavila kot domačo prodajo, uporabljen popust za izvoz na podlagi sistema za spodbudo distributerjem, ki so svoje izdelke iz nerjavnega jekla izvažali; drugič, da je bilo dokazano, da je družba Yieh United dejansko uporabila tak popust pri izvozu za precejšen del svoje prodaje svojemu neodvisnemu kupcu in da je zavrnila upoštevanje te prodaje za določitev normalne vrednosti; ter tretjič, da je bilo mogoče zbrati tudi druge objektivne dokaze, da je ta kupec dejansko izvozil večji del izdelkov, ki so bili predmet te prodaje, prijavljene kot domača prodaja.[19]

21. Na podlagi tega je Splošno sodišče zaključilo, da je Komisija lahko zakonito in ne da bi storila očitno napako pri presoji izključila zadevno prodajo iz določitve normalne vrednosti na podlagi člena 2(1) in (2) osnovne uredbe.[20]

IV. Predlogi strank

22. Družba Yieh United v svoji pritožbi predlaga Sodišču, naj razveljavi izpodbijano sodbo, sprejme tožbo na prvi stopnji in razglasi ničnost sporne uredbe v delu, ki se nanaša nanjo, ter naloži Komisiji in združenju Eurofer plačilo stroškov, nastalih v postopku na prvi stopnji in v postopku s pritožbo.

23. Komisija predlaga Sodišču, naj pritožbo zavrne in plačilo stroškov naloži družbi Yieh United.

[14] Poročilo z dne 16. novembra 2007 v sporu „Evropske skupnosti – protidampinški ukrep na gojenega lososa z Norveške“ (WT/DS 337/R), zlasti opomba na dnu strani 339.

[15] Uredba Komisije (ES) št. 1023/97 z dne 6. junija 1997 o uvedbi začasne protidampinške dajatve na uvoz ploskih lesenih palet s poreklom iz Poljske in sprejetju zavez, ki so jih ponudili nekateri izvozniki v zvezi s temi uvozi (UL 1997, L 150, str. 4).

[16] Glej točko 132 izpodbijane sodbe.

[17] Glej točke od 133 do 135 izpodbijane sodbe.

[18] Glej točki 137 in 138 izpodbijane sodbe.

[19] Glej točke od 138 do 142 izpodbijane sodbe.

[20] Glej točko 144 izpodbijane sodbe.

24. Združenje Eurofer predlaga Sodišču, naj pritožbo zavrne, podredno naj zavrne tožbo na prvi stopnji, in nadalje podredno naj zadevo vrne v odločanje Splošnemu sodišču ter družbi Yieh United naloži plačilo stroškov, vključno s stroški postopka na prvi stopnji.

V. Analiza pritožbe

A. Pritožba družbe Yieh United

25. Družba Yieh United v podporo svoji pritožbi navaja tri pritožbene razloge. S prvim in drugim pritožbenim razlogom trdi, da je Splošno sodišče v izpodbijani sodbi kršilo člen 2(3) in člen 2(5) osnovne uredbe. S tretjim pritožbenim razlogom trdi, da je Splošno sodišče v izpodbijani sodbi kršilo člen 2(2) osnovne uredbe.

26. V skladu z zahtevo Sodišča se bom v svoji analizi osredotočil na tretji pritožbeni razlog.

B. Tretji pritožbeni razlog

1. Trditve strank

27. Družba Yieh United s tretjim pritožbenim razlogom izpodbija točke od 129 do 135 izpodbijane sodbe in trdi, da je Splošno sodišče kršilo člen 2(2) osnovne uredbe. Splošno sodišče naj bi napačno presodilo, da ta določba in zlasti izraz „namenjen domači potrošnji“ ne nalaga, da mora Komisija dokazati namero ali konkretno védenje proizvajalca-prodajalca o končnem namembnem kraju zadevnih izdelkov. V skladu z razlago Splošnega sodišča naj bi ta določba Komisiji omogočala, da iz izračuna normalne vrednosti zakonito izključi domače prodaje neodvisnemu kupcu iz preprostega razloga, da so bili zadevni izdelki nato izvoženi, ne da bi morala pri tem preučiti, ali je imel proizvajalec-prodajalec namero ali vsaj védenje, da bodo izdelki, prodani domačemu kupcu, nazadnje izvoženi.

28. Stališče Splošnega sodišča, ki naj bi potrdilo stališče Komisije, pa naj bi povzročilo, da mora proizvajalec vedno in neizogibno odgovarjati za poslovne politike svojih neodvisnih kupcev, čeprav nad njimi nima nobenega nadzora in ni seznanjen z dejanskim končnim namembnim krajem izdelka. Taka razlaga naj bi Komisiji omogočila uvedbo protidampinške dajatve za proizvajalca ne glede na njegove cenovne politike, kar naj bi bilo v nasprotju s skupnim ciljem protidampinške uredbe.

29. Družba Yieh United izpodbija tri razloge, na katerih je Splošno sodišče utemeljilo izpodbijano sodbo, da je potrdilo razlago, ki jo je za člen 2(2) osnovne uredbe podala Komisija.

30. Prvič, družba Yieh United zavrača možnost, da bi lahko Splošno sodišče na podlagi analize različnih jezikovnih različic osnovne uredbe v točkah 129 in 130 izpodbijane sodbe upravičeno zaključilo, da je treba upoštevati dokaz o končnem namembnem kraju izdelka in ne védenja ali namere proizvajalca ob prodaji glede tega končnega namembnega kraja. Izraz „namenjen“ namreč ne preprečuje ocene, kako je proizvajalec-prodajalec ob prodaji razumel namembni kraj zadevnega izdelka. Jezikovne različice, ki jih navaja Splošno sodišče v točki 129 izpodbijane

sodbe, naj poleg tega ne bi vsebovale izraza „končni namembni kraj“, ampak naj bi predpostavljale, da mora proizvajalec-prodajalec pravilno presoditi namembni kraj izdelka ob prodaji.

31. Drugič, družba Yieh United izpodbija kontekstualno in teleološko razlago osnovne uredbe, ki jo je podalo Splošno sodišče v točkah 132 in 135 izpodbijane sodbe. Po njenem mnenju po eni strani dejstvo, da se damping, škoda in izogibanje lahko ugotavljajo neodvisno od namere proizvajalca ali izvoznika, ne upravičuje neupoštevanja domače prodaje družbe Yieh United. V okviru preprečevanja dampinga bi moral obstajati subjektivni element, ker gre za sankcioniranje „nepoštenega“ ravnanja zadevnih proizvajalcev/izvoznikov. Po drugi strani drugačna razlaga člena 2(2) osnovne uredbe, ki jo predlaga družba Yieh United, naj Komisiji ne bi preprečila, da določi objektivne dokaze pogojev, ki ji omogočajo določitev protidampinške dajatve. Tudi drugi instrumenti trgovinske zaščite, zlasti v drugih določbah osnovne uredbe, sporazumih STO in predpisih o preprečevanju subvencioniranja, naj bi organu, zadolženemu za preiskavo, nalagali, da mora preverjati subjektivno védenje in namero proizvajalcev-izvoznikov. Zato naj ne bi bilo mogoče zatrjevati, kot trdi Splošno sodišče, da je takšen dokaz „aleatoren“ oziroma da ga ni mogoče predložiti.

32. Tretjič, razmišljanje Splošnega sodišča v točki 134 izpodbijane sodbe naj bi bilo krožno. Če namreč proizvajalec-izvoznik ustrezno upravlja svoje cene in uporablja podobne cene za domačo prodajo in prodajo, namenjeno izvozu, potem dampinga ni.

33. Komisija in združenje Eurofer izpodbijata trditve družbe Yieh United in trdita, da je treba tretji pritožbeni razlog zavrniti.

2. Presoja

a) Uvodne ugotovitve

34. Družba Yieh United s tretjim pritožbenim razlogom trdi, da je Splošno sodišče kršilo člen 2(2) osnovne uredbe. Ta družba zlasti izpodbija razlago izraza „namenjen domači potrošnji“, ki jo je podalo Splošno sodišče v točkah od 129 do 135 izpodbijane sodbe.

35. Glede tega je treba zlasti opozoriti, da v okviru člena 2 osnovne uredbe, ki ureja določitev dampinga, odstavki od 1 do 7 vsebujejo določbe, ki omogočajo določitev normalne vrednosti, ki se potem za določitev dampinga pošteno primerja z izvozno ceno. [21]

36. V skladu s členom 2(1) osnovne uredbe normalna vrednost običajno temelji na cenah, ki so jih neodvisne stranke plačale ali jih plačujejo v običajnem poteku trgovanja v državi izvoznici. V skladu z odstavkom 2 istega člena se „prodaja podobnega izdelka, namenjenega domači potrošnji, […] običajno uporablja za določanje normalne vrednosti […]“.

37. Iz te zadnje določbe je mogoče *a contrario* sklepati, da se za določitev normalne vrednosti praviloma ne upošteva prodaja podobnega izdelka, ki ga prodajajo proizvajalci države izvoznice na domačem trgu, če izdelki, ki so predmet te prodaje, niso namenjeni potrošnji na tem trgu, ampak so na primer namenjeni izvozu.

[21] Glej člen 2(10) osnovne uredbe.

38. Družba Yieh United v svoji pritožbi v bistvu trdi, da izraz „namenjen domači potrošnji“ iz člena 2(2) osnovne uredbe pomeni, da mora biti podan subjektiven element, in sicer namera ali védenje proizvajalca-izvoznika o končnem namembnem kraju zadevnega izdelka. V skladu s trditvami družbe Yieh United, bi morala Komisija, da bi lahko iz določitve normalne vrednosti izključila prodajo podobnega izdelka na domačem trgu, dokazati namero ali vsaj konkretno védenje prodajalca-izvoznika ob prodaji, da bodo ti izdelki pozneje izvoženi.

39. Za odgovor na tretji pritožbeni razlog, ki ga je predložila družba Yieh United, je torej treba preveriti razlago izraza „namenjen domači potrošnji“ iz člena 2(2) osnovne uredbe, ki jo je sprejelo Splošno sodišče, z vidika trditev, ki jih je podala ta družba.

b) Člen 2.1 protidampinškega sporazuma

40. Predhodno je treba ugotoviti, kot je ugotovilo že Splošno sodišče,[22] da izraz „namenjen domači potrošnji“ iz člena 2(2) osnovne uredbe ustreza izrazu iz člena 2.1 protidampinškega sporazuma[23] STO v treh uradnih jezikih, in sicer v angleščini „destined for consumption“, v francoščini „destiné à la consommation“ in v španščini „destinado al consumo“.

41. V teh okoliščinah iz sodne prakse izhaja, da je treba določbe osnovne uredbe razlagati, kolikor je mogoče, glede na ustrezne določbe protidampinškega sporazuma,[24] ob upoštevanju tudi razlage različnih določb tega sporazuma, ki jih je podal organ STO za reševanje sporov.[25]

42. Poleg tega je videti, da je bil obseg izraza „destined for consumption“ iz člena 2.1 protidampinškega sporazuma v postopkih STO omenjen samo v zadevi, omenjeni v točki 131 izpodbijane sodbe in v točki 17[26] zgoraj, v kateri je posebna skupina STO v opombi na dnu strani ugotovila, da „če [je] proizvajalec izdelek proda[l] neodvisnemu izvozniku (ali trgovcu), pri čemer je vedel, da naj bi bil ta izdelek izvožen, te prodaje ni [mogoče] opredeliti kot prodajo, namenjeno domači potrošnji“.

43. Iz te ugotovitve po mojem mnenju izhaja, da je za določitev, ali se ti izdelki lahko štejejo za „destined for consumption“ v smislu člena 2.1 protidampinškega sporazuma in ali se torej njihova prodaja lahko upošteva za določitev normalne vrednosti, pomembno tudi védenje proizvajalca-prodajalca, da so izdelki, ki so predmet prodaje, namenjeni izvozu. Dejansko iz te ugotovitve izhaja, da če je proizvajalec-prodajalec dejansko seznanjen s tem namembnim krajem, zadevno blago ne more biti opredeljeno kot „destined for consumption“, prodaja tega blaga pa se ne more upoštevati za izračun normalne vrednosti.

44. Vendar se ob upoštevanju navedenega strinjam z analizo, ki jo je opravilo Splošno sodišče v zgoraj navedeni točki 131 izpodbijane sodbe, po kateri samo na podlagi te ugotovitve ni mogoče sklepati nasprotno, in sicer, da če ni dokazano, da je bil proizvajalec-prodajalec dejansko seznanjen s tem, da so obravnavani izdelki namenjeni izvozu, ni nujno mogoče šteti, da so taki izdelki namenjeni domači potrošnji. Z drugimi besedami, dejstvo, da lahko védenje

22 Glej točko 130 izpodbijane sodbe in navedeno sodno prakso.

23 Sporazum o izvajanju člena VI Splošnega sporazuma o carinah in trgovini 1994 (UL, posebna izdaja v slovenščini, poglavje 11, zvezek 21, str. 189).

24 Sodba z dne 9. januarja 2003, Petrotub in Republica (C-76/00 P, EU:C:2003:4, točka 57).

25 Glej po analogiji sodbo z dne 6. oktobra 2020, Komisija/Madžarska (visokošolsko izobraževanje) (C-66/18, EU:C:2020:792, točka 92), ter v zvezi s členom 3(1), (2) in (3) Uredbe (EU) 2016/1036 moje sklepne predloge v zadevi Komisija/Hubei Xinyegang Special Tube (C-891/19 P, EU:C:2021:533, točka 24).

26 To je opomba št. 339 v zadevi, navedeni zgoraj v opombi 14.

proizvajalca-prodajalca, da so bili izdelki namenjeni za izvoz, utemelji izključitev prodaje teh izdelkov iz izračuna normalne vrednosti, ne pomeni nujno, da je treba to prodajo neizogibno vključiti v izračun, če organ, ki izvaja preiskavo, tega dejanskega védenja ne dokaže.

45. Dejansko védenje proizvajalca-prodajalca ob prodaji, da bodo izdelki, ki so predmet prodaje, pozneje izvoženi, omogoča domnevanje, da cene in pogoji prodaje (namenjene izvozu) niso tisti, ki veljajo za domači trg, kar upraviči izključitev te prodaje iz izračuna normalne vrednosti, ki mora čim bolj točno odražati prodajno ceno v državi izvoznici. Vendar pa ni nujno res tudi nasprotno. Kot bomo bolje videli v nadaljevanju, je namreč možno, da se lahko izključitev prodaje iz izračuna normalne vrednosti upraviči na podlagi objektivnih elementov v zvezi s to prodajo, ki so neodvisni od dokaza namere ali dejanskega védenja proizvajalca-prodajalca o tem, da bodo izdelki pozneje izvoženi.

46. V tem okviru je torej treba preveriti zgoraj navedeno razlago določbe prava Unije iz člena 2(2) osnovne uredbe in zlasti izraza „namenjen domači potrošnji“ iz te določbe, ki jo je podalo Splošno sodišče.

c) Razlaga izraza „namenjen domači potrošnji“ v smislu člena 2(2) osnovne uredbe

47. Kot je ugotovilo Splošno sodišče, glede tega iz ustaljene sodne prakse izhaja, da je treba pri razlagi določb prava Unije upoštevati ne le njihovo besedilo, ampak tudi njihovo sobesedilo in cilje, ki jih uresničuje ureditev, katere del so.[27]

48. V tej zvezi glede, prvič, jezikovne razlage obravnavane določbe ugotavljam, kot je sicer ugotovilo že Splošno sodišče,[28] da je v angleški različici člena 2(2) osnovne uredbe – za razliko od angleškega besedila člena 2.1 protidampinškega sporazuma – uporabljen izraz „intended for domestic consumption“, ki bi se lahko razlagal tako, da mora biti pomembno merilo namera prodajalca glede namembnega kraja izdelka, ki je predmet prodaje. Vendar pa se druge jezikovne različice zadevne določbe, ki jih navaja Splošno sodišče, in zgoraj navedeno besedilo treh uradnih različic člena 2.1 protidampinškega sporazuma ne sklicujejo izrecno na to namero, ampak se nanašajo na „namembni kraj“.

49. Glede tega iz ustaljene sodne prakse Sodišča izhaja, da je treba pomen in obseg pojmov, ki jih pravo Unije – kot v tem primeru – ne opredeljuje, določiti glede na njihov običajni pomen v vsakdanjem jeziku, pri čemer je treba upoštevati kontekst, v katerem se uporabljajo, in cilje, ki jim sledi ureditev, katere del so.[29]

50. Italijanski izraz „destinare“ (nameniti) izhaja iz latinskega izraza „destinare“ in pomeni „odločno in nepreklicno določiti kot dejanje višje volje“.[30] Ta povezava z višjo voljo in nepreklicnostjo se jasno pokaže v izrazu „destino“ (usoda), ki v angleščini ustreza izrazu

[27] Glej med drugim sodbo z dne 29. julija 2019, Vethanayagam in drugi (C-680/17, EU:C:2019:627, točka 42), in točko 127 izpodbijane sodbe ter tam navedeno sodno prakso.

[28] Glej zlasti točke od 128 do 130 izpodbijane sodbe, ki jih izpodbija družba Yieh United.

[29] Glej med drugim sodbo z dne 26. maja 2016, Envirotec Denmark (C-550/14, EU:C:2016:354, točka 27 in navedena sodna praksa).

[30] Glej Treccani.it

„destiny“, v francoščini „destin“ ter v španščini in portugalščini „destino“. V prenesenem pomenu izraz „destinare“ v modernem jeziku izgubi povezavo z višjo voljo in dobi pomen „dodeljen“ določenemu cilju, „pridržan za“ določen cilj ali „usmerjen“ v določen cilj. [31]

51. V tem smislu izraz „namenjenega domači potrošnji“ pomeni, da morajo biti izdelki, ki se prodajajo, za vključitev v izračun normalne vrednosti v državi izvoznici, „dodeljeni“ domači potrošnji, „pridržani za“ domačo potrošnjo ali morajo „imeti za končni cilj“ domačo potrošnjo.

52. V skladu z ugotovitvami iz točk 42 in 43 zgoraj iz tega izhaja, da namera in védenje izvoznika glede dejanskega namembnega kraja končnega izdelka nista nepomembna elementa v analizi, katere namen je ugotoviti, ali je podoben izdelek, ki se prodaja, „namenjen domači potrošnji“. Dejansko lahko končni namembni kraj prodajanega izdelka, ki lahko vpliva na ceno in prodajne pogoje, določi proizvajalec-prodajalec, ali pa ga ta lahko pozna in torej to ceno ali pogoje pogojuje.

53. V nasprotju s tem, kar trdi družba Yieh United v svoji pritožbi, dokaz namere ali dejanskega védenja proizvajalca-prodajalca o dejanskem namembnem kraju izdelkov, ki se prodajajo, ni nujen element za izključitev prodaje iz izračuna normalne vrednosti. Dejansko je mogoče, da se neodvisno od dokaza o taki nameri ali dejanskem védenju zaključek glede dejstva, da so navedeni izdelki „dodeljeni“ izvozu oziroma je njihov „končni cilj“ izvoz, lahko objektivno izpelje na podlagi nekaterih elementov, ki se nanašajo na prodajo ali na kupca, ki te izdelke kupi. S tega vidika lahko na primer dokaz, da so bili izdelki prodani po ceni ali po posebnih pogojih za spodbujanje izvoza, ali dokaz, da so bili izdelki prodani stranki, ki je dejavna predvsem na področju izvoza izdelkov, ki so predmet prodaje, po mojem mnenju zadostujeta, da se lahko šteje, da so bili prodani izdelki, „namenjeni“ izvozu in da se morajo zato te prodaje izključiti iz izračuna normalne vrednosti. [32] Dokaz o teh okoliščinah zadostuje neodvisno od dokaza o nameri ali védenju proizvajalca-prodajalca o namembnem kraju blaga.

54. Na podlagi dokaza takih elementov lahko Komisija torej predpostavlja, da so bili predmet prodaje izdelki, ki niso bili namenjeni domači potrošnji, in jih torej lahko izključi iz izračuna normalne vrednosti, pri tem pa ni dolžna dokazati, da je proizvajalec-prodajalec dejansko vedel, kateri je namembni kraj teh izdelkov. Vendar je treba dokazati, da obstaja objektivna povezava med prodajo in namembnostjo obravnavanih izdelkov, ki ni domača potrošnja, ki lahko upraviči izključitev te prodaje iz izračuna normalne vrednosti.

55. Zgoraj navedeno razlago izraza „namenjen domači potrošnji“ iz člena 2(2) osnovne uredbe, v skladu s katero – čeprav namera ali konkretno védenje proizvajalca-prodajalca o namembnem kraju izdelkov nista nepomembna – če se dokaže, da obstaja ena ali več objektivnih povezav med prodajo in poznejšim izvozom, ni potrebno, da Komisija dokaže proizvajalcu-prodajalcu obstoj subjektivnega elementa za izključitev prodaje iz izračuna normalne vrednosti, po mojem mnenju potrjuje analiza sobesedila in ciljev te določbe.

56. Z vidika sobesedila, kot je ugotovljeno v točki 35 zgoraj, ta določba spada v okvir odstavkov od 1 do 7 člena 2 osnovne uredbe, ki vsebujejo določbe, ki omogočajo določitev normalne vrednosti, glede katere se potem za določitev dampinga izvede poštena primerjava z izvozno ceno. Iz nobene od teh določb ne izhaja, da je za izračun normalne vrednosti za določitev

[31] Prav tam. Podobno je v francoščini glagol „destiner“ razložen kot „fixer la destination de quelque chose, le réserver à cet usage, à cet emploi; affecter“ (Larousse.fr), glagol „to destine“ v angleščini pa „[with object] intend or choose for a particular purpose or end“ (Oxford Dictionary of English, 3. izdaja (prenovljena), Oxford University Press, 2015).

[32] Kot je podrobneje obravnavano v točki 38 in opombi 61 zgoraj, je podoben pristop, čeprav ne popolnoma enak, zavzet v ameriški sodni praksi o nacionalni protidampinški določbi v zvezi z določanjem normalne vrednosti. Glej zlasti United States Court of International Trade z dne 3. februarja 1997, *INA Walzlager Schaeffler KG v. United States* (957 F. Supp. 251 (Ct. Int'l Trade 1997), str. 265).

dampinga potreben dokaz o subjektivnem elementu, na katerega se sklicuje družba Yieh United. Poleg tega, kot je ugotovilo Splošno sodišče v točki 132 izpodbijane sodbe (in tega družba Yieh United v svoji pritožbi ni izpodbijala), niti besedilo člena 2(8) osnovne uredbe, ki se nanaša na določitev izvozne cene, ne vsebuje sklicevanja na merilo „védenja“ zainteresirane osebe.

57. S teleološkega vidika je treba ugotoviti, da se sklicevanje na namembnost podobnih izdelkov, ki so namenjeni domači potrošnji, v členu 2(2) osnovne uredbe, nanaša na določitev normalne vrednosti, njegov cilj pa je zagotoviti, da normalna vrednost čim bolj ustreza normalni ceni podobnega izdelka na domačem trgu izvoznika.[33] Ta ustreznost je potrebna, da se zagotovi poštena primerjava z izvozno ceno obravnavanega izdelka za določitev dampinga. Iz tega izhaja, da prodaja izdelka, ki ni namenjen domači potrošnji, ni primerna osnova za izračun normalne vrednosti, zato mora biti izključena iz izračuna te vrednosti.[34]

58. Iz tega cilja obravnavane določbe izhaja, da je potreben dokaz o obstoju povezave med domačo prodajo in namembnostjo, ki se razlikuje od domače potrošnje, da se lahko ta prodaja izključi iz izračuna normalne vrednosti. Vendar pa iz tega cilja nikakor ne izhaja, da mora Komisija za tako izključitev nujno dokazati obstoj subjektivnega elementa pri proizvajalcu-prodajalcu.

59. Družba Yieh United končno svoje splošne trditve, da „bi moral v okviru preprečevanja dampinga obstajati subjektiven element“, ne utemeljuje na nobenem določenem pravnem elementu. Nasprotno, kot trdi Komisija in kot izhaja iz sodne prakse, namen naložitve protidampinške dajatve, na katero se nanaša določitev normalne vrednosti, ni sankcioniranje, ampak ponovna vzpostavitev enakovrednih pogojev na trgu Unije.[35] Iz tega sledi, da na tem pravnem področju načeloma ni treba določiti subjektivnega elementa.

60. Poleg tega, kot je v bistvu ugotovilo Splošno sodišče v točkah 133 in 134 izpodbijane sodbe, bi bila zahteva, da je treba za izključitev prodaje izdelkov, za katere se lahko predpostavlja, da bodo pozneje izvoženi, iz določitve normalne vrednosti zadevnega izdelka predložiti samo dokaz o nameri ali dejanskem védenju prodajalca o končnem namembnem kraju zadevnega izdelka ob prodaji, v nasprotju s ciljem protidampinških preiskav. Glede tega sem po eni strani že imel priložnost ugotoviti, da so za razliko od drugih sektorjev prava Unije, na primer na področju kršitev konkurenčnega prava, pooblastila institucij Unije na področju protidampinških preiskav precej omejena, zato so te institucije odvisne od pripravljenosti zainteresiranih strank, da jim prostovoljno predložijo potrebne podatke za zaključek preiskave.[36] Po drugi strani se strinjam s Splošnim sodiščem, da bi bilo to, da se tak dokaz zahteva od institucij, kar bi se lahko v okviru postopka izkazalo za nemogoče, navsezadnje enakovredno temu, da se dovoli, da se za določitev normalne vrednosti v skladu s členom 2 osnovne uredbe upoštevajo cene izvoženih izdelkov, ki bi lahko izkrivljale in ogrozile pravilno določitev navedene normalne vrednosti.[37]

61. Mimogrede še ugotavljam, da je razlaga določbe iz člena 2(2) osnovne uredbe, po kateri je za določitev, ali je podoben izdelek, ki je predmet prodaje, „namenjen domači potrošnji“, lahko pomembna namera ali dejansko védenje proizvajalca-prodajalca, da je izdelek namenjen za izvoz,

[33] V zvezi s pojmom običajnega poteka trgovanja iz člena 2(1) osnovne uredbe, glej po analogiji sklepne predloge generalnega pravobranilca P. Mengozzija v zadevi Svet/Alumina (C-393/13 P, EU:C:2014:2105, točka 43, na katero se Sodišče izrecno sklicuje v točki 28 sodbe v isti zadevi z dne 1. oktobra 2014, Svet/Alumina (C-393/13 P, EU:C:2014:2245).

[34] Glej po analogiji prav tam.

[35] Glede tega glej v tem smislu sodbo z dne 3. oktobra 2000, Industrie des poudres sphériques/Svet (C-458/98 P, EU:C:2000:531, točka 91), in sklepne predloge generalnega pravobranilca W. Van Gervena v zadevi Nölle (C-16/90, neobjavljeni, EU:C:1991:233, točka 11).

[36] Glej moje sklepne predloge v zadevi Komisija/Kolachi Raj Industrial (C-709/17 P, EU:C:2019:303, točka 46 in tam navedeni sklici).

[37] Glej točko 134 izpodbijane sodbe.

vendar pa ni odločilna, če se dokaže obstoj objektivne povezave med prodajo in poznejšim izvozom, na podlagi katere se lahko izključi, da so izdelki, ki so predmet prodaje, namenjeni domači potrošnji, v bistvu skladna z razlago, sprejeto v upravni in sodni praksi ZDA za nacionalno določbo protidampinškega prava v zvezi z določitvijo normalne vrednosti.[38]

62. Izpodbijano sodbo je treba analizirati ob upoštevanju vseh zgornjih preudarkov.

d) Izpodbijana sodba

63. V izpodbijani sodbi je v okviru analize drugega pritožbenega razloga, ki ga je predložila družba Yieh United, Splošno sodišče najprej v točkah od 127 do 135 razložilo določbo iz člena 2(2) osnovne uredbe in izraz „namenjen domači potrošnji“ iz te določbe. Nato je v točkah od 136 do 144 izpodbijane sodbe preučilo obravnavano zadevo in zaključilo, da Komisija ni napačno izvedla presoje, ko je v sporni uredbi izključila prodaje, ki jih je opravila družba Yieh United svoji največji stranki na Tajvanu.

64. Glede tega ugotavljam, prvič, da družba Yieh United v svojem tretjem pritožbenem razlogu izpodbija izključno točke od 129 do 135 izpodbijane sodbe, v katerih je, kot je navedeno v prejšnji točki, Splošno sodišče razložilo izraz „namenjen domači potrošnji“ v smislu člena 2(2) osnovne uredbe. Iz branja teh točk pa izhaja, da se je Splošno sodišče v bistvu omejilo na to, da je preverilo in zavrnilo razlago te določbe, ki jo je predlagala družba Yieh United, po kateri bi morala Komisija, da bi lahko izključila nekatere prodaje iz izračuna normalne vrednosti, dokazati namero ali konkretno védenje prodajalca, da je izdelek, ki je predmet prodaje, namenjen izvozu. Družba Yieh United se v svoji utemeljitvi v okviru tretjega pritožbenega razloga omejuje na to, da trdi, da je Splošno sodišče s tem, ko te razlage ni sprejelo, napačno uporabilo pravo.

65. Vendar pa iz analize v točkah od 47 do 60 zgoraj izhaja, da je treba, po mojem mnenju, razlago obravnavane določbe, ki jo predlaga družba Yieh United, zavrniti in da čeprav namera in dejansko védenje proizvajalca-prodajalca o končnem namembnem kraju blaga nista nepomembna elementa, njun dokaz ni nujno odločilen element za ugotovitev, ali je izdelek, ki se prodaja v državi izvoznika, „namenjen domači potrošnji“ v smislu člena 2(2) osnovne uredbe ali ne.

66. Iz tega sledi, da Splošno sodišče ni napačno uporabilo prava, ko je v točkah od 129 do 135 izpodbijane sodbe zavrnilo zgoraj navedeno razlago obravnavane določbe, ki jo je predlagala družba Yieh United. Po mojem mnenju ta ugotovitev zadostuje za zavrnitev tretjega pritožbenega razloga, ker se je družba Yieh United, kot sem že ugotovil, v tem pritožbenem razlogu omejila na izpodbijanje tega dela sodbe tako, da je ponovno predlagala tako razlago obravnavane določbe.

67. Dodatno ugotavljam, drugič, da je treba – kot izhaja iz analize, izvedene v točkah od 47 do 60 zgoraj – razlago, s katero Splošno sodišče v točkah od 129 do 135 izpodbijane sodbe razlaga izraz „namenjen domači potrošnji“ v smislu člena 2(2) osnovne uredbe, dopolniti in

[38] In sicer 19 U.S. Code, člen 1677b in zlasti točka (a), odstavek (1). Iz sodne prakse, ki se nanaša na to določbo, namreč izhaja, da se uporablja merilo, po katerem mora organ, ki izvaja protidampinško preiskavo, dokazati, da je prodajalec „*knew or should have known that the merchandise was not for home consumption based upon the particular facts and circumstances surrounding the sales*“ (vedel ali bi moral vedeti, da blago ni bilo namenjeno domači potrošnji, na podlagi posebnih dejstev in okoliščin v zvezi s prodajo; glej United States Court of International Trade z dne 3. februarja 1997, *INA Walzlager Schaeffler KG proti ZDA* (957 F. Supp. 251 (Ct. Int'l Trade 1997) str. 264), in z dne 3. julija 2001, *Tung Mung Development Co. Ltd. et Yieh United Steel Corp. v. United States* (219 F. Supp. 2d 1333 (Ct. Int'l Trade 2002) str. 46)). Ta sodna praksa je bila v bistvu potrjena v sodbi z dne 17. junija 2020, *Coalition of American Flange Producers v. United States* (448 F. Supp. 3d 1340 (Ct. Int'l Trade 2020) str. 1354 in naslednje). Iz te sodne prakse torej izhaja, da dokaz, da je proizvajalec-izvoznik dejansko vedel, da so izdelki, ki so predmet prodaje, namenjeni izvozu, ni potreben, če se lahko to védenje predpostavlja na podlagi objektivnih elementov (*constructive knowledge*), na podlagi katerih je mogoče zaključiti, da bi proizvajalec „moral vedeti“, da bodo izdelki izvoženi.

pojasniti tako, da sta namera ali dejansko védenje proizvajalca-prodajalca, da je izdelek namenjen za izvoz, upoštevna, vendar ne odločilna, če se dokaže obstoj objektivne povezave med obravnavano prodajo in namembnostjo izdelkov, ki so predmet prodaje, ki ni domača potrošnja, na podlagi česar se lahko izključi upoštevanje te prodaje pri izračunu normalne vrednosti.

68. Tretjič, in sicer prav tako dodatno, ugotavljam, da iz točk od 138 do 143 izpodbijane sodbe – ki jih družba Yieh United ne izpodbija – izhaja, da je Komisija v obravnavani zadevi iz izračuna normalne vrednosti izključila sporno prodajo družbe Yieh United njeni največji stranki na Tajvanu na podlagi dokazane okoliščine, da je bil po eni strani za precejšen del obravnavane prodaje [39] uporabljen popust za izvoz, in po drugi, da je bila ta stranka dejavna zlasti na področju izvoza izdelkov, ki so bili predmet prodaje. [40]

69. V teh okoliščinah je glede na razlago obravnavane določbe iz točk od 47 do 60 zgoraj Splošno sodišče po mojem mnenju pravilno zaključilo, da Komisija ni storila očitne napake pri presoji, ko je iz izračuna normalne vrednosti izključila prodajo tej stranki.

VI. Predlog

70. Na podlagi zgoraj navedenega Sodišču predlagam, naj tretji pritožbeni razlog, ki ga predlaga družba Yieh United, zavrne kot neutemeljen.

[39] Iz točke 141 izpodbijane sodbe izhaja, da je na primer ta prodaja ustrezala 40 % prodaje tej stranki decembra 2013.

[40] Iz točke 142 izpodbijane sodbe namreč izhaja, da je bilo dokazano, da je ta stranka na domačem trgu prodajala samo zanemarljivo količino obravnavanega izdelka.